

VARPA SIA

in line with
SBP Framework Standard 2: Verification of SBP-compliant Feedstock

**SBP Piegāžu Bāzes Novērtēšanai (tālāk tekstā SBE)
atbilstošu materiālu verifikācija
un riska mazināšanas procedūras**

Spēkā no: 04.01.2021.

1. Ievads.

1.1. Šis dokuments apraksta SBP SBE izejmateriālu ieguves kritērijus:

- 1.1.1. Risku invertējumu;
- 1.1.2. Riska mazināšanas procedūras;
- 1.1.3. Pārbaužu kritērijus.
- 1.1.4. Kompetences kritērijus;
- 1.1.5. Konsultācijas ar ieinteresētajām pusēm;

2. Pielietojamais standarts procesu izstrādei un aprakstam:

SBP Framework Standard 2: Verification of SBP-compliant Feedstock

3. SBP SBE izejvielas izcelsmes apstiprinājums attiecas uz:

- 3.1. **Primāru** koksni (neapstrādāta koksne),
- 3.2. **Sekundāru** koksni (šķelda, zāģskaidas pēc kokapstrādes).

4. SBE risku novērtējums:

SBP apstiprinātais reģionālais riska novērtējums (RRA – regional risk assessment) Latvijai tiek ņemts par pamātu riska mazināšanas pasākumu sistēmas izveidei, kura ir īstenota uzņēmumu Piegādātāju Verificēšanas Programmas (SVP – supply verification program) ietvaros.

“Noteikts risks” ir piemērots Meža Aizsargājamo Vērtību (tālāk tekstā – MAV) identifikācijas (2.1.1. rādītājs) un aizsardzības (2.1.2. rādītājs) pasākumiem, kuri ietver biotopu (HCV (high conservation value) 3. kategorija), putnu dzīvotņu (HCV 1. kategorija) un kultūrvēsturisko objektu (HCV 6. kategorija) aizsardzību, kā arī meža darbinieku darba drošībai (2.8.1. rādītājs).

5. Procedūra piegādātāju iesaistīšanai SBE sistēmā.

5.1. Lai piegādātāji tiktu iekļauti SBE sistēmā, visiem izvēlētiem piegādātājiem iepriekš jāiztur viņu ražotņu lauku auditu par gatavību pievienoties SBE, kā arī jāparaksta attiecīgo līgumu ar Varpa SIA.

- 5.2. Jau iekļautiem piegādātājiem, kuri atbilst SBE riska mazināšanas procesam, ražotņu lauku auditi tiek veikti ikgadēji izlases veidā pēc formulas 0,8 reiz kvadrātsakne no kopēja dota tipa SBE piegādātāju skaita gadā, noapaļojot skaitli uz augšu.
- 5.3. Uzņēmumu ražotņu auditu skaitu gadā jāaprēķina atsevišķi pa valstīm un piegādātāju kategorijām (primārie, sekundārie un sekundāro piegādātāju primārie apakšpiegādātāji). Auditus jāveic izlases kārtā katrā mēnesī, vienmērīgi sadalot kopējo auditu skatu pa mēnešiem un piegādātājiem.
- 5.4. Licencēšanas auditu speciālists, veicot katru SBE apstiprinājumu, dokumentē pierādījumus par darbību pamatotību un, nepieciešamības gadījumā, iniciē papildus lauku auditus, vai arī papildinājumus procedūrām.

6. Lauku auditi cirmās pie apstiprinātiem piegādātājiem.

- 6.1. Visi SBE NR koksnes piegādātāji pirms izstrādes iesuta Licencēšanas Speciālistam informāciju par plānotajām cirmām pievienojot:
 - 6.1.1. Ciršanas apliecības kopiju.
 - 6.1.2. Ja iespējams - Cirmas skici.
 - 6.1.3. Ja iespējams - Mežaudzes taksācijas aprakstu.
 - 6.1.4. Novērtējumu par cirmas atbilstību SBE NR prasībām.
- 6.2. Piegādātāju novērtēto cirsma lauku auditu skaitu dotā mēnesī Licencēšanas Speciālists noteic katra mēneša sākumā, salasot datus par cirsmu skaitu, no kurām notika primāro izejmateriālu piegādes Uzņēmumam gada iepriekšējā periodā. Zāgētavu apakšpiegādātājiem – SBE NR cirsmu skaits tiek skaitīts no SBE NR kredīta uzskaites reģistriem pieprasāmiem pie visiem sekundāro izejvielu piegādātājiem.
 - 6.2.1. Licencēšanas Speciālists noteic auditējamu cirsmu skaitu pēc formulas 0,8 reiz kvadrātsakne no kopēja SBE NR cirsmu skaita gadā, noapaļojot skaitli uz augšu.
 - 6.2.2. Pēc audita, pārbaudes lapas informācija tiek savādīta kopējā Excel tabulā SBP-23 par katru pārbaudītu cirsmu.
 - 6.2.3. Audita dati tiek analizēti veicot salīdzinājumu ar neatbilstību reģistru lai veiktu piegāžu korektīvās vai preventīvās darbības.

7. Risku mazināšanas procedūra MAV identificēšanai.

- 7.1. Attiecas uz koksnes iepirkumiem visā Latvijas teritorijā kuros ir iekļauta iepirkšana pēc mežizstrādes vai lauku zemes attīrīšanas.
Neattiecas uz FSC vai PEFC sertificētām piegādēm.
- 7.2. Novērtējumu veic apmācīta persona, kurai ir izdots attiecīgs sertifikāts, pirms mežizstrādes cirsmā.
Novērtētājam jābūt eksperta pieejai datu bāzei "Ozols" un datu bāzē "Ozols" nepārbaudīto teritoriju kadastru numuru sarakstam.
- 7.3. Novērtētājs pārbauda vai dotas cirsmas kadastra numurs ir nepārbaudīto teritoriju sarakstā. Ja nav, tad Novērtētājs pārbauda doto kadastra numuru datu bāzē "Ozols" pēc MAV esamības. Jā datu bāzē uzrāda uz MAV dotā kadastra numurā, koksne no dotas cirsmas ir noraidāma.
- 7.4. Ja datu bāzē "Ozols" nenorāda uz MAV, Novērtētājam dabā jāpārbauda cirsmu pēc lielām putnu ligzdām (dia > 50cm), resniem novecojušiem kokiem (dia > 80cm) un kultūrvēsturisko objektu pazīmēm.
Ja kas no dotā punktā minētiem objektiem tiks atrasts cirsmā, jāaicina attiecīgu ekspertu, kura vērtējums par MAV eksistenci būs galīgs .
- 7.5. Jā datu bāzē "Ozols" cirsmā paradās nepārbaudīto teritoriju sarakstā, Novērtētājs izmanto Latbio datu bāzē pieejamo "Biotopu instrumentu" http://latbio.lv/MBI/search_db, (skatīt zemāk esošo attēlu vai Internetā pieejamo excel datni "Dabiskais biotops"). Šeit viņš pārbauda potenciālā meža biotopa (MB) esamību katrā cirsmas nogabalā.

- 7.6. Ja Latbio biotopu instruments uzrāda, ka pastāv risks par MB esamību nogabalā, tad katrā sarkanā “riskā zonā” Novērtētājs veic lauka pārbaudi atbilstoši Augstvērtīgo mežu noteikšanas anketai (Dokuments SBP-21).
- 7.7. Ja no anketas seko, ka cismā ir MAV pazīmes, tad var tikt piesaistīts biotopu eksperts, kura vērtējums būs galīgs .
- 7.8. Novērtētājs izmanto arī jebkuru citu profesionāli vai publiski pieejamu papildus informāciju MAV identificēšanai cismās .

8. Putnu ligzdošanas vietu identifikācijas un risku mazināšanas papildus nosacījumi.

- 8.1. Pārbaude ir iekļauta MAV identificēšanas procedūrā.
- 8.2. Pārbaudes uzdevums ir identificēt putnu ligzdošanas vietas un saudzēt tas iespēju robežās.
- 8.3. Pārbaudei tiek pakļautas visas cirsma neatkarīgi no biotopu pazīmju datu bāzēs .
- 8.4. Novērtētāji komunicē un sadarbojas ar ornitologu biedrības pārstāvjiem, lai iegūtu un veiktu informācijas apriti par iespējamo putnu sugu apdraudējumu attiecīgā koksnes ieguves reģionā.
- 8.5. Novērtētāji izmanto pieejamus informācijas avotus no ornitologu ekspertiem par putnu ligzdošanas biotopiem un to atrašanās vietām, statistiku, apdraudējumus, iespējamus riskus izmantojot tīmeklī pieejamo informāciju:
 - 8.5.1. Piem <http://www.birdlife.org/datazone/country/latvia/ibas>
 - 8.5.2. <http://www.lob.lv>

9. Kultūrvēsturisko vietu identifikācijas un risku mazināšanas papildus nosacījumi.

- 9.1. Pārbaude ir iekļauta MAV identificēšanas procedūrā.
- 9.2. Pārbaudei tiek pakļautas visas cirsmas neatkarīgi no biotopu pazīmju datu bāzēs .
- 9.3. Pārbaudes uzdevums ir pārliecināties, ka piegādātājs identificē kultūrvēsturiskās vietas un saudzē iespēju robežās.
- 9.4. Novērtētāji komunicē un sadarbojas ar dabas aizsardzības pārstāvjiem, vietējām pašvaldībām lai iegūtu un veiktu informācijas apriti par iespējamo kultūrvēsturisko objektu atrašanās vietu identifikāciju un iespējamo apdraudējumu attiecīgā biomasas ieguves reģionā.

10. Darba drošības riska mazināšanas pasākumi.

- 10.1. Darba drošības riska mazināšanas pasākumi - attiecas tikai uz rokas motorzāģu, izstrādes brigādēm.

No tām darba drošības auditi netiek veikti tiem uzņēmumiem, kuriem ir OH&S darba drošības sertifikācija mežizstrādes darbu veikšanai vai kuri strādā FSC vai PEFC sertificētos mežos. Šādiem piegādātājiem ir zema riska statuss.

- 10.2. Licencēšanas speciālists veic auditus mežā mežizstrādes laikā iepriekš plānojot, vai arī veic darba drošības auditus vienlaicīgi veicot arī citus auditus.
- 10.3. Audita uzdevums ir pārliecināties, ka piegādātājs mežizstrādes darbos ievēro darba drošības noteikumus atbilstoši LR likumdošanai.
- 10.4. Par katru darba drošības uzraudzības auditu aizpilda anketu "Darba drošības anketa" (Dokuments SBP-22).

Ja darba drošības anketā punktu skaits ir no 1-2, tad par to tiek informēts piegādātājs un dota cirtēja izstrādāta koksne netiek vairs iepirkta, līdz tiek apstiprināts ar papildus auditu, ka darba drošības jautājumi ir sakārtoti un atbilst visām prasībām.

- 10.5. Sākotnēji Licencēšanas speciālists veic auditu katrai pārbaudēm pakļautai roku zāģu brigādei pirms viņu cirstas koksnes pirmās piegādes.
- 10.6. Apstiprinātajiem SBE NR atbilstošas izejvielas cirtējiem atkārtoti darba drošības auditi tiek veikti pēc nejaušības principa, nosākot gada pārbaūžu skaitu pēc formulas 0,8 reiz kvadrātsakne no kopēja SBE NR cirsmu cirtēju skaita gadā, noapaļojot skaitli uz augšu.

VARPA SIA

in line with
SBP Framework Standard 2: Verification of SBP-compliant Feedstock

- 10.7. Atkārtoto darba drošības auditu skaitu gadā jāaprēķina atsevišķi pa valstīm. Auditus jāveic izlases kārtā katrā mēnesī, vienmērīgi sadalot kopējo auditu skatu pa mēnešiem un piegādātājiem.
- 10.8. Darba drošības auditu rezultātus Licencēšanas speciālists atspoguļo SBP reģistrā Nr SBP-24.

11. Piegādātāju Pārbaudes programma sekundāram izejmateriālam

- 11.1. Licencēšanas speciālists veic sekundāro piegādātāju uzraudzības un kontroles pasākumus.
- 11.2. Sekundārās izejvielas piegādātāji SBE sistēmas ietvaros veic sekojošas darbības:
 - 11.2.1. Pārbauda izcelsmi katrai piegādātai viņiem izejvielu kravai, kur katras kravas izcelsmei jābūt uzradītai pavadzīmē.
Pie pavadzīmēm jābūt pievienotām tajos minēto CA kopijām.
 - 11.2.2. Tikai Latvijas un Lietuvas izcelsmes piegādātā izejviela var būt pieņemta pie SBE sistēmā iekļautiem sekundāriem piegādātājiem. Vai sekundāram piegādātājam jābūt izstrādātai, dokumentētai un uzturētai segregācijas sistēmai.
 - 11.2.3. Kārto SBE NR kredīta uzskaites reģistru saskaņā ar iedoto instrukciju, kurš ikmēnesī nododams Uzņēmuma Licencēšanas specialistam pārbaudei un datu apkopšanai.

12. Kompetence un kritēriji SBE prasību izpildei

- 12.1. SBE definēto riska kategoriju, riska mazināšanas un apstiprinājuma auditus preventīvās un korektīvās darbības veic Uzņēmuma Licencēšanas speciālists.
- 12.2. Darba līgumā un pienākumos ir definētas prasības Atbildīgajiem iepirkuma menedžeriem un Licencēšanas speciālistam par SBE apstiprinājumu veikšanu. Līgums atrodas personāla daļā.
- 12.3. Licencēšanas speciālistam ir nepieciešamās zināšanas un pieredze, lai novērtētu SBP izejvielu atbilstības standartiem SBE kontekstā, tai skaitā:
 - 12.3.1. Zināšanas par ekoloģiskām un sociālām vērtībām, kas saistītas ar SBP;
 - 12.3.2. Zināšanas par piemērojamiem tiesību aktiem un noteikumiem;

- 12.3.3. Zināšanas par biznesa vadības praksi;
- 12.3.4. Zināšanas par piegādātājiem, to darbības sfēru, uzticamību, kvalitātes un dokumentu pieejamību;
- 12.3.5. Zināšanas par vietējo mežu resursu specifiku;
- 12.3.6. Kompetence izvērtējot SBP standartu prasības
- 12.3.7. Kompetenci SBE auditu īstenošanā
- 12.3.8. Valodu prasmes atbilstošas visām iesaistītajām pusēm
- 12.3.9. Auditēšanas un pārskatu sagatavošanas iemaņas
- 12.3.10. Piegādātāju intervēšana prasmes
- 12.3.11. Atbilstošā procesa vadības prasmes;

13. Sadarbības process ar ieinteresētajām pusēm.

13.1. Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm tiek veikta lai pārredzami iesaistītu ieinteresētās puses SBE plānošanas un uzraudzības procesos, kas ir attiecināmi uz definēto risku mazināšanas pasākumiem:

13.1.1. Lai iegūtu komentārus un ieteikumus SBR ziņojumā saturošajai informācijai;

13.1.2. Lai iegūtu komentārus un ieteikumus SBE risku mazināšanas pasākumos.

13.2. Par mežsaimniecības darbiem, ietekmi uz vidi, darba drošību utt., Atbildīgais par SBP veic apspriešanos pārsertifikācijas sākumā, tomēr lai iegūtu papildus informāciju un uzturētu informatīvo bāzi, konsultācija var tikt veikta arī biežāk.

13.3. SBR ziņojuma nosūtīšana recenzentiem ir vienu mēnesi pirms SBE novērtējuma, un ikreiz kad ir būtiskas izmaiņas uzņēmuma iepirkumā, ražošanas procesā, nodrošinot iespējas un sadarbību mežu apsaimniekošanas, plānošanas un uzraudzības procesos, kas varētu ietekmēt ieinteresēto pušu intereses.

13.4. Sadarbību ar ieinteresētajām pusēm veic Atbildīgais par SBP:

13.4.1. Uztur ieinteresēto pušu sarakstu un papildina,

13.4.2. Nosuta informatīvās vēstules;

13.4.3. Organizē publiskās informācijas pieejamību uzņēmuma mājas lapā

- 13.4.4. Veic un reģistrē visus pierakstus par komunikāciju;
 - 13.4.5. Apkopo saņemto informāciju, aprakstot procesus "ieinteresēto pušu saraksts, reģistrs"
 - 13.4.6. Veic papildus telefona zvanus;
 - 13.4.7. Izbrauc vai aicina uz personīgu tikšanos ar ieinteresētajām pusēm.
- 13.5. Atbildīgais par SBP uzglabā un nodrošina, ka ne mazāk kā 5 gadu laikā tiek saglabāti visi pieraksti un sarakste, komunikācija, piezīmes no ieinteresētajām pusēm.
- 13.5.1. Pieraksti atrodas uzņēmuma arhīvā.

14. SBE procesu revīzija;

- 14.1. Licencēšanas speciālists veic datu apkopojumu par visām SBE NR piegādēm, pārbaudēm un novērstajiem, iespējamajiem riskiem.
- 14.2. Uzņēmumā, Licencēšanas speciālists reizi gadā vadības sapulcē, prezentē statistiku par auditiem un pasākumiem, kā arī, novērtē riska mazināšanas efektivitātes rādītājus.

Viņš:

- 14.2.1. Pārskata iegādes riskus to tendenci un mazināšanas pasākumus;
- 14.2.2. Pārskata piegāžu atbilstību SBE NR prasībām;
- 14.2.3. Pārskata sadarbības ar ieinteresētajām pusēm rezultātus;
- 14.2.4. Izvērtē auditu rezultātus un to efektivitāti,
- 14.2.5. Izvērtē riska mazināšanas faktoros, piegādātāju atbilstību izvirzītajiem SBP riska mazināšanas faktoriem .
- 14.2.6. Uzstājas ar rekomendācijām par veicamajiem korektīvajiem pasākumiem.

Sapulce noformē protokolu atspoguļojot tās norises gaitu, pieņemtos lēmumus, izmaiņas, nosakot atbildības un izlietotus, kā arī nepieciešamus, resursus.

- 14.3. Uzņēmuma ārkārtēja SBE sapulce tiek sasaukta tajos gadījumos, ja piegādes līmenī tiek prognozēti riski, vai nepieciešams pārskatīt piegādātāju atbilstību un veikt ārkārtas pasākumus riska mazināšanai.

Pēc papildus informācijas lūdzam griezties SIA "Varpa" birojā.